

FoU-samordning inom Statens historiska museer

Organisation och arbetsform

1. Bakgrund och syfte
2. Myndighetens syn på FoU-verksamhet
3. Organisation för FoU-samordning
4. Arbetsmodeller för FoU-projekt
5. Modell för ett proaktivt FoU-arbete
6. FoU-samordnarens arbetsuppgifter

1. Bakgrund och syfte

Sedan 2002 har Statens historiska museer (SHMM) ett program för forskning och utveckling (FoU). Programmets syfte är att fungera som en ram för myndighetens FoU-satsningar och långsiktiga kunskapsutveckling. Det ska möjliggöra för FoU inom myndigheten att bedrivas i linje med verksamhetens behov såväl internt som i förhållande till myndighetens ansvarssektor.

Ett arbete med att förnya myndighetens FoU-program pågår sedan 2006 och kommer att resultera i en förnyad programförklaring vintern 2007–2008.

Detta dokument beskriver en ny organisation och arbetsform för samordning av FoU-verksamheten som gäller från halvårsskiftet 2007. Dokumentet kommer att revideras efterhand för att sedan kunna utgöra en del av det nya FoU-programmet.

2. Myndighetens syn på FoU-verksamhet

Beteckningen FoU står för forskning och utveckling. Forskning söker ny kunskap, medan utvecklingsarbete är att systematiskt och metodiskt använda forskningsresultat, vetenskaplig kunskap och nya idéer för att utveckla nya eller förbättrade produkter, system, processer eller metoder. FoU-arbete är kreativ verksamhet som utförs systematiskt.

Forskning utförs av forskare, det vill säga av personer som genomgått forskarutbildning. Att forska är att systematiskt söka ny kunskap eller nya sätt att använda kunskap som redan finns. Att sökandet är systematiskt innebär att forskaren följer en plan och att arbetet dokumenteras, vilket gör att resultaten kan kontrolleras.

Myndighetens arbete inbegriper många utvecklingsprocesser och olika typer av kunskapsuppbyggnad, ibland med forskningsinslag. Allt detta arbete är inte FoU-verksamhet. Arbete som faller inom FoU-verksamheten ska (1) bedrivas i avgränsad form, företrädesvis som projekt, (2) ha ett forskningsinslag på så vis att det inbegriper forskning och/eller implementering av forskningsresultat, (3) i formulering och organisation tydligt skiljas från gängse utvecklingsverksamhet, (4) formuleras forskningsmässigt på ett sådant sätt att det internt och gentemot omvärlden kan presenteras som FoU-verksamhet.

Myndighetens FoU-verksamhet ska ha ett proaktivt (föregripande, förutseende) arbetssätt med en kontinuerlig analys och samordning av FoU-projekt med utvecklingsprocesser. FoU-samordningen ska också inbegripa en proaktiv intern- och omvärldsorienterad bevakning, som kontinuerligt fångar

upp, formulerar och följer upp utvecklingsbehov och forskningsmöjligheter, samt inspirerar till och stödjer projektskapande samt utvärdering av projekt.

FoU-verksamheten ska innehållsmässigt i större utsträckning än tidigare fokusera de mång-/tvärvetenskapliga och gränsöverskridande skärningspunkterna mellan olika ämnen och praktiker som samspelar inom myndighetens museer. I synnerhet ska arbetet i högre grad inkludera frågor kring lärande, publikarbete, utställningsverksamhet samt olika övergripande perspektiv på museernas samhällsuppdrag och verksamhetsformer.

FoU-verksamheten ska inbegripa ett riktat arbete med att utveckla nationella och internationella kontakter, allianser och samverkan på FoU-området. Samarbete med Riksantikvarieämbetet är av särskild vikt och ska bedrivas med grund i det särskilda dokument om samverkan som formulerats.

Samordningen av FoU-arbetet ska inkludera ett arbete med att synliggöra och utveckla myndighetens forskarservice och karaktär av kunskaps- och forskningsmiljö samt i detta tydliggöra myndighetens roll som en del av museisektorns och övriga samhällets kunskapsuppbyggande system.

Myndigheten ska sträva efter en god kvalitet i FoU-arbetet genom att engagera kvalificerade forskare för väl formulerade uppgifter, noga planera FoU-arbetets utvecklingsaspekter samt arbeta systematiskt med kvalitetssäkring och utvärdering av verksamheten. Insatserna vad gäller kvalitetssäkring och utvärdering skall stå i proportion till FoU-verksamhetens omfattning. En ytterligare kvalitetsaspekt är att verka för en hög grad av synlighet genom presentationsprodukter, deltagande i konferenser och nätverk samt presentationer på myndighetens webbplats. FoU-arbetets synlighet skapar internt självförtroende samt extern goodwill och trovärdighet för myndighetens verksamhet.

FoU-arbetet ska synkroniseras med annan kunskapsuppbyggnad och utveckling inom myndigheten. FoU-arbetet ska genom bestämda arbetsmodeller förankras i interna utvecklingsprocesser.

3. Organisation för FoU-samordning

Samordningen av FoU-verksamheten är en myndighetsövergripande funktion. Ett av syftena med FoU-samordningen är att främja kontakter och samarbeten mellan myndighetens museer. Ansvar för samordningen av FoU-verksamheten ska bäras av en FoU-samordnare.

FoU-samordnaren är placerad vid enheten för samlingarna och deltar i enhetens gemensamma arbete.

FoU-samordnaren leder och sammankallar en FoU-grupp bestående av representanter från myndighetens olika enheter samt Kungl. myntkabinettet (KMK) utsedda av enhetscheferna respektive chefen för KMK. Representanterna ska företrädesvis vara forskarutbildade.

All FoU-verksamhet ska beredas och samordnas genom FoU-gruppen.

FoU-gruppen har regelbundna möten samt kommunicerar genom FoU-samordnaren och chefen för enheten för samlingarna med ledningsgruppen. FoU-samordnaren har vid behov föredragning på ledningsgruppens möten.

4. Arbetsmodeller för FoU-projekt

FoU-verksamheten ska *huvudsakligen* genomföras enligt två arbetsmodeller som syftar till att säkerställa dess nytta för verksamheten:

- 1) Extern forskare/utvecklare genomför en beställd FoU-insats i samarbete med intern samarbetsgrupp. Arbetets avkastning kvalitetssäkras genom en på förhand upprättad och avtalad plan för kommunikation och genomförande med bestämda uppföljningspunkter.
- 2) Intern forskare/utvecklare genomför en riktad FoU-insats under kortare tid inom externt/internt baserade samarbetsprojekt. Arbetets avkastning kvalitetssäkras genom en på förhand upprättad och avtalad plan för kommunikation och genomförande med bestämda uppföljningspunkter.

5. Modell för ett proaktivt FoU-arbete

Myndighetens FoU-organisation ska stå för kontinuerlig överblick över och insyn i myndighetens olika utvecklingsprocesser och FoU-projekt för att kunna verka förutseende.

Myndighetens FoU-organisation ska kontinuerligt urskilja, fånga upp och analysera FoU-behov och FoU-möjligheter med hjälp av FoU-gruppens representanter och i dialog med ledningsgruppen.

Myndighetens FoU-organisation ska kontinuerligt analysera och följa upp behovet av samordning av utvecklingsprocesser och FoU-insatser.

Myndighetens FoU-organisation ska kontinuerligt sätta FoU-behov och FoU-möjligheter i relation till utvecklingen av en kunskapsbas över bidragsgivare. FoU-samordnare och FoU-grupp ska aktivt uppmuntra till och stödja en kontinuerlig projektformulering, sökning av samarbetspartners samt ansökningsarbete riktat mot lämpliga bidragsgivare.

Myndighetens FoU-organisation ska följa upp och kontinuerligt utvärdera FoU-insatsernas genomförande och resultat enligt på förhand bestämda utvärderingsmodeller.

6. FoU-samordnarens arbetsuppgifter

FoU-samordnaren ska leda FoU-gruppen i ett proaktivt stöd- och samordningsarbete med FoU-verksamhet. Arbetet ska ske i kontinuerlig dialog med ledningsgruppen.

FoU-samordnaren ska med stöd av FoU-gruppen stimulera personalen att "tänka i FoU", stödja formuleringar av projekt och projektprogram, formulera ansökningar, söka medel samt återrapportera till finansiärer.

FoU-samordnaren har huvudansvaret för att utvärdera FoU-insatser.

FoU-samordnaren har huvudansvaret för att sammanställa en kunskapsbas över tänkbara bidragsgivare, deras önskemål och ansökningsförfaranden.

FoU-samordnaren har med stöd av FoU-gruppen huvudansvaret för omvärldsbevakning inom FoU-området, för att bygga nationella och internationella kontakter, samverka och kunskap på FoU-området, samt ska särskilt sträva efter att delta i konferenser och nätverk.

FoU-samordnaren har huvudansvaret för att internt och externt synliggöra myndighetens FoU-verksamhet genom att vara ett ansikte för denna verksamhet samt genom presentationer och presentationsprodukter som föredrag, presentationer på gemensamma möten, skrivande, deltagande i konferenser och nätverk samt att vara redaktör för FoU-fliken på SHMM:s webbplats.

FoU-samordnaren ska genom ett strategiskt arbete utifrån FoU-programmet bygga en FoU-profil för myndigheten som står för kvalitet och trovärdighet och därigenom kan fungera som ett "varumärke" inom sektorn som gör myndigheten till en attraktiv samarbetspartner.

FoU-samordnaren ska kontinuerligt verka för att stimulera extern forsknings- och utvecklingsverksamhet att på olika sätt knyta an till myndigheten för att därigenom berika dess karaktär av kunskaps- och forskningsmiljö.